

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0178-154
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
ID ОП у ЄДЕБО	2469
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП «Прикладне матеріалознавство», магістр професійний, 13 Механічна інженерія, 132 «Матеріалознавство
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	13 Механічна інженерія
Дата засідання	15.12.2019 р.
№ протоколу	5
Доповідач	Лобода Петро Іванович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<>наявні

<>виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

<> відмоваЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні діїЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

<> встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<+>відсутні

Обґрунтування:

довге поле

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1.Проектування та цілі освітньої програми	В	<p>Підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців на національному та міжнародному ринку праці, фахівців у сфері матеріалознавства, розробці енергоефективних та функціональних матеріалів відповідає місії освітньої діяльності академії, а саме підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для підприємств усіх форм власності, наукових та освітніх установ, органів державної влади і управління за рівнями вищої освіти. Підготовка фахівців, здатних для виконання досліджень, результати яких мають теоретичне та практичне значення, інтеграція навчання, інноваційної та виробничої діяльності згідно з ОП відповідає меті освітньої діяльності академії, а саме підготовці фахівців до науково-дослідницької роботи, інноваційної та виробничої діяльності. Проведений аналіз показав, що прописані в ОП цілі відповідають місії та стратегії ЗВО, підтверджуються наявними розділами в Статуті https://pgasa.dp.ua/discussions/proekt-statutu-pdaba Освітня програма та програмні результати навчання ви-</p>	В	

		значаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти. Зміст ОПП має чітку структуру, логічну послідовність викладання освітніх компонентів, що сприяють поглибленому засвоєнню матеріалу здобувачами вищої освіти. Структурно-логічна схема розміщена в розділі VIII «Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність» СВО ПДАБА-132мп-2018 ОП «Прикладне матеріалознавство» (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/08/Osvitno-profesijna-programa-132-magistry-2018-r.-1.pdf) Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. Зміст освітньої програми відповідає предметній області. Освітні компоненти відповідають об'єкту вивчення – явища та процеси, пов'язані з формуванням структури та властивостей неорганічних та органічних матеріалів, виготовленням, обробкою, експлуатацією, випробуванням, утилізацією та атестацією матеріалів та виробів з них. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Здобувачі вищої освіти мають пропозицію вибору навчальних дисциплін, що до урахування потреб у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. В планах 2018-2019 навчального року дисципліни за вибором здо-	В	

		бувача вищої освіти становлять менше 25%. Сильні сторони ОП «Прикладне матеріалознавство»: широкий вибір дисциплін професійної підготовки з посиленими варіативними блоками фахової підготовки, що враховує регіональну специфіку; глибока інтеграція з виробництвом; єдність професійної, загальної і гуманітарної освіти; виключення з навчальних програм матеріалу, який має тільки історичне значення або має виключно описовий характер і може вивчатися факультативно; модернізація навчальних дисциплін на основі сформованості їх логічного й образного мислення, що полегшує студентам розуміння і використання набутих знань у вирішенні актуальних проблем у сфері технологій		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	А	Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, із врахуванням особливостей ОП. Випускова кафедра Матеріалознавства та обробки матеріалів співпрацює з Інститутом заліза і технології сталі Технічного університету Фрайберг (м.Фрайберг, Німеччина) дозволяє широко впроваджувати систему академічної мобільності студентів, сприяє їх інтеграції у Європейський освітній простір. Правила прийому оприлюднені на веб сайті і доступні для всіх учасників процесу та заінтересованих сторін.	А	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Відповідно до ОП освітній процес організовано на засадах, які дозволяють майбутньому фахівцеві виявити себе активним суб'єктом навчальної та майбутньої професійної діяльності, спроможним до визначення особистісних цілей і засобів їх досягнення. Освітні компоненти ОП ґрунтуються на наукових розробках провідних вчених кафедри матеріалознавства та обробки матеріалів. Перший випуск за ОП «Прикладне матеріалознавство» буде в грудні 2019 року, після цього кафедра планує провести моніторинг наукових досягнень і розробок провідних вчених з метою оновлення освітніх компонентів дисцип-	В	

		<p>лін і перезатвердити на засіданні кафедр робочі і навчальні програми і силабуси. Не зважаючи на те, що деякі викладачі не мають змоги займатись науковою діяльністю і відповідно не оновлюють зміст своїх дисциплін на основі наукових робіт, вони запроваджують в освітній процес нові методики викладання освітніх компонентів. Сильні сторони та позитивні практики у контексті залучення здобувачів вищої освіти до виконання наукових розробок молодих вчених, як наприклад по проекту Державного фонду фундаментальних досліджень «Розробка інноваційної технології виробництва низько-легованих сталей з використанням нанодисперсних модифікаторів на металургійних підприємствах України». Результати наукових досліджень знайшли відображення в кваліфікаційних роботах магістрів.</p>		
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	А	<p>Визначені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, розроблена процедура запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднюються на веб-сайті закладу в силабусах та доводяться до відома студентів викладачами на першому занятті. Переважна більшість дисциплін передбачає тестовий контроль, що дає змогу більш прозоро оцінити знання здобувачів. Правила проведення контрольних заходів та процедура їх оскарження прописані в Положенні про контрольні заходи https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-kontrolni-zahody-1.pdf. В Академії проводиться постійна перевірка кваліфікаційних та наукових робіт на текстові запозичення.</p>	А	
<p>Критерій 6.</p>	В	<p>Науково-педагогічні працівники які залучаються до під-</p>	В	

Людські ресурси		<p>готовки фахівців за ОП «Прикладне матеріалознавство» зі спеціальності 132-Матеріалознавство, за магістерським рівнем складає 13 осіб з яких 6 докторів наук, професорів, 7 кандидатів наук, доцентів. Науково-педагогічні працівники мають професійну кваліфікацію та досвід професійної діяльності у відповідній сфері, що дозволяє фахово викладати. Викладачі, що залучені до освітнього процесу, пройшли низку закордонних стажувань та мають наукові публікації у тому числі в наукових виданнях, що входять у наукометричні бази даних «SCOPUS» за профілем навчальних дисциплін які включені до навчального плану. Це дозволяє досягати цілей та програмних результатів навчання, визначених ОП. Сильною стороною ОП є залучення провідних фахівців галузі до навчального процесу, а також високий рівень викладачів кафедри. Недоліком можна відзначити, що результати проходження підвищення кваліфікації викладачами не завжди дають можливість професійного розвитку та підвищення педагогічної майстерності.</p>		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	<p>Фінансове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу є достатнім для підготовки фахівців за Освітньою програмою. Наявні лабораторії механічних випробувань, зварювання, плазмового напилення укомплектовані відповідним обладнанням і дозволяють забезпечити визначені в ОП результатів навчання. В Академії постійно проводиться робота щодо покращення та оновлення навчально-методичного забезпечення. З кожної навчальної дисципліни розроблено Силабус, робочу програму, навально-методичний комплекс.</p>	В	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	<p>Якість освітньої програми забезпечується дотриманням, визначених ним, процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного переглядуосвітньої програми регу-</p>		В

		<p>люється в академії Стандартом ОП – 01-19 «Пророзробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затвердженим Вченою радою академії 04.07.2019 р., протокол № 13 (зі змінами, затвердженими 24.09.2019 р., протокол № 2) (розділ 3, 4). Стандарт оприлюднений у відкритому доступі на офіційному веб-сайті академії https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/pro-rozrobku-osvitnih-program.pdf</p> <p>Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. (https://pgasa.dp.ua/discussions/). На кафедрі, де реалізується ОП «Прикладне матеріалознавство» започатковано систему збору та опрацювання інформації щодо вдосконалення ОП (бесіди, опитування, відгуки). Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери (інтерв'ювання генерального директора ПрАТ АВП «Содружество» Кононов В.І. ОП «Прикладне матеріалознавство» щодо підсилення варіативного блоку фахової підготовки). В результаті опитування роботодавців до складу дисциплін варіативного блоку були включені такі дисципліни як: «Фізичні основи розробки та виробництва сучасних будівельних матеріалів», «Проблеми розробки нових будівельних матеріалів для зменшення тепловитрат в умовах України». Це сприяло уточненню цілей, програмних результатів та врахуванню регіональної специфіки і особливостей професійної діяльності. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Відповідно до нової структури ПДАБА, яку</p>		
--	--	--	--	--

		<p>введено в дію наказом ректора від 30.08.2019 р. № 375, в академії створено відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи. Відповідно до Положення про відділ</p> <p>(https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2019/11/polozhennya-viddil-yakosti-market-proforiyent-1.pdf) на нього покладено здійснення моніторингу працевлаштування випускників академії. До створення відділу інформація про кар'єрний шлях випускників акумулювалася на випускових кафедрах. Перший випуск за ОП «Прикладне матеріалознавство» буде в грудні 2019 року. Кафедра Матеріалознавства та оброки матеріалів підтримує зв'язки з випускниками через соціальні мережі, запрошуючи їх на святкування Дня факультету та Дня кар'єри для випускників. Так, багато випускників спеціальності 132 «Матеріалознавство» стали провідними вченими і викладачами в ЗВО ЄС, серед них професор Оксфордського університету (Велика Британія) Куксенко В.І. та професор Королівського технічного університету (Швеція) Рязанова А.В. В ПДАБА запроваджено систему громадського обговорення, започатковано централізовану систему роботи щодо анкетування учасників освітнього процесу, запроваджено нові форми навчання зокрема спрямованих на поєднання навчання та роботи. В 2019 році затверджено нову структуру, відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, та здійснюється перегляд повноважень структурних підрозділів. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Факти, докази та їх аналіз:</p> <p>Під час виїзної акредитації було з'ясовано в академії наявна система роботи щодо опрацювання результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (на прик-</p>		
--	--	---	--	--

		<p>ладі останньої перевірки, що відбулася 25.07.–02.08.2018р.) розглядаються на засіданні Вченої ради академії, затверджується план заходів щодо усунення зауважень (протокол №1 від 29.08.2018 р.), слухається звіт про його виконання (засідання ректорату від 08.11.2018 р.). Зауваження та пропозиції вказані під час акредитацій враховуються та усуваються, про що надається відповідна інформація та підтверджуючі матеріали під час наступної акредитаційної експертизи (https://pgasa.dp.ua/hp/e-doc/exp_resume-2/). З 2018року освітні програми зі спеціальностей за ступенем магістра, за якими здійснюється підготовка в академії, акредитувалися вперше. Відповідно до висновків акредитаційних експертиз зауваження та пропозиції було проаналізовано та доведено до відома осіб, відповідальних за підготовку фахівців за іншими освітніми програмами (розпорядження від 05.06.2019 № 30), для врахування в роботі, удосконалення організації освітнього процесу заданою освітньою програмою. Освітньо-професійна програма «Прикладне матеріалознавство» акредитується вперше. До перегляду освітніх програм залучаються як здобувачі вищої освіти так і роботодавці з врахуванням регіональної специфіки та особливостей професійної діяльності. Але потрібно звернути увагу на те, що у ПДАБА відсутній механізм відстежування кар'єрного зростання випускників. До моніторингу системи забезпечення якості ЗВО не залучаються зовнішні аудитори.</p>		
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	<p>А</p>	<p>Щодо прозорості та публічності: 1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в академії регулюються згідно зі Статутом ДВНЗ «Придніпровська</p>	<p>А</p>	

		<p>державна академія будівництва та архітектури», (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf), Правилами внутрішнього розпорядку для працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Pravylavnutrishnogo-rozporядku.pdf). Документи оприлюднено на веб-сайті академії у відкритому доступі.</p> <p>2. На сайті академії, у вільному доступі, оприлюднюється освітня програму (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/1.B-132-Materialoznavstvo-Prikladnematernaloznavstvo.pdf). Також на сайті є форма для відгуків і пропозицій від стейкхолдерів щодо освітніх програм (https://pgasa.dp.ua/discussions/).</p> <p>3. На сайті ДВНЗ ПДАБА оприлюднено освітню програму https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/07/Osvitno-profesijna-programa-132-magistry-2018-r..pdf.</p> <p>Інформація надана чітко та вичерпно. Таким чином, Інформація щодо освітніх програм, прав та обов'язків учасників освітнього процесу є у вільному доступі та оновлюється за потреби, також працює форма відгуків та пропозицій.</p>		
Критерій 10. Навчання через дослідження	-	-	-	-

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Посилення акцентів регіонального контексту дасть можливість підкреслити затребуваність фахівців на ринку праці та посилити конкурентоспроможність даної освітньої програми.
2. Рекомендується розширити практику ознайомлення викладачів ДВНЗ ПДАБА з різними прикладами розробки силабусів, враховуючи насамперед досвід іноземних колег.
3. З метою підвищення дотримання академічної доброчесності рекомендується ввести практику підписання науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти декларацій про академічну доброчесність.
4. Рекомендується залучати професіоналів-практиків до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових та інших відносин.
5. Рекомендується забезпечити можливість стажування викладачів на провідних підприємствах регіону.
6. Рекомендується впровадити чітку та об'єктивну рейтингову систему оцінки науково-педагогічної діяльності працівників для використання її в системі матеріального стимулювання.
7. Необхідно занести в анкетування більшу кількість питань стосовно оцінки якості викладання освітніх компонент, для отримання більш повної інформації

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<>акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<+>акредитацію ОП

<>умовну (відкладену) акредитацію ОП

<>відмову в акредитації ОП

**Заступник голови
галузевої експертної ради**

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Serhii Plankovskiy', is centered on a white rectangular background.

Сергій Планковський